

La manifestació, amb el lema “Som una nació, tenim el dret a decidir”, del dissabte 18 de febrer de Barcelona, ha irromput inesperadament en la negociació del nou Estatut català. Una gentada pel centre de Barcelona no deixa indiferent ningú, però tampoc és suficient per canviar de cop els ritmes de Madrid.

Una multitud més enllà d'un preàmbul

Sigui quina sigui la xifra real d'assistents a la manifestació del 18 de febrer pels carrers de Barcelona, l'èxit de la convocatòria va sorprendre gairebé tothom. La multitud que es va congregar per la Gran Via de Barcelona, des de la plaça d'Espanya fins a la de Catalunya (un viatge metafòric a través de la nomenclatura de les places de la capital catalana), va posar en evidència que un ampli sector de la societat no es troba còmode amb els esdeveniments polítics dels últims mesos.

Els organitzadors de la manifestació han deixat clar que no era una convocatòria circumscrita al procés de negociació de l'Estatut, sinó un clam de la societat catalana (unes 600 entitats cíviques el dia de la manifestació, que a hores d'ara ja en són prop de 700) a favor del dret de Catalunya a decidir. Els organitzadors han volgut deixar clar així que estan al marge de qualsevol lluita partidista. Per tant, cada partit ha pogut fer la interpretació que més li ha convingut, tant del que donava suport explícit a la convocatòria –ERC–, com

dels que no –els altres–. Així, les interpretacions públiques han pogut ser d'indisposicions més variades. El mateix president de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, deia que l'èxit de la manifestació acostava més ERC al consens. La consellera d'Interior, Montserrat Tuñal, atribuïa l'èxit de la convocatòria a la resposta als atacs del PP con Catalunya, una visió que comparteixen també portaveus de PSC i d'ICV. CiU, públicament ha considerat la manifestació la seva interpretació més literal, és a dir, “a favor del dret de Catalunya a decidir”. I ERC hi ha vist un reforç de la seva estratègia.

També va sorprendre l'èxit de la convocatòria a la Moncloa. El president espanyol, Rodríguez Zapatero, va contactar telefònicament amb dirigents d'ERC per comunicar-los l'"admiraçió i respecte pel civisme" de la manifestació i per veure com es podia reconduir la situació.

Tot i així, el procés negociador de l'Estatut continua el seu ritme en la comissió constitucional del Congrés de Diputats. I les posicions de les diverses formacions implicades s'han modificat ben poc.

CiU, presses per superar l'epi-

sodi. Alguns membres de la federació nacionalista pensen que els pactes entre Zapatero i Mas van ser precipitats i que els acords podrien ser percebuts per una part de l'electorat com una jugada de "política de saló", massa estratègica o excessivament pragmàtica. La presència d'alguns alts càrrecs històrics de la formació o de bases de CiU en la manifestació del 18 de febrer també ha reforçat aquest temor. De fet, la federació, tot i que no va donar suport a la convocatòria de la Plataforma pel dret a decidir, sí que va voler anticipar-se a la possibilitat que militants seus participessin en la manifestació i va acabar donant llibertat a la seva militància per assistir-hi. Atesos els resultats de la convocatòria, més d'un polític dels dos partits que integren la federació han reconegut que no donar suport a l'acte ha estat un error.

La multitudinària manifestació també ha revifat les tensions entre els dos socis de la federació, Unió Democràtica i Convergència Democràtica. L'acord subscrit per Mas, sense Duran, ja va ser molt contestat pels socialcristians d'Unió. L'èxit de la manifestació referma les crítiques que Unió havia llançat contra l'acord de Mas per precipitació.

Alguns integrants de la direcció de Convergència han insinuat també que si el PSOE no manté els acords pactats, la federació podria plantejar-se –si arribés el cas– de proposar la retirada del text. Malgrat això, però, en les negociacions de l'Estatut de la setmana passada, del capítol IV corresponent a les competències, les desavinences entre les propostes del PSOE i els partits catalans, especialment en la gestió dels ports i aeroports o de les seleccions nacionals, no van comportar cap canvi significatiu de la federació en la seva voluntat ferma de tancar un acord. De fet, dins la federació hi ha qui considera que cal allargar el mínim imprescindible el procés de

El president de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, a la seu de l'ONU a Nova York, durant la seva estada als Estats Units. Des d'allà ha dit que l'èxit de la manifestació fa més possible que ERC entri en el consens de l'Estatut.

negociació a la comissió constitucional. CiU confia que en els tràmits del Congrés i del Senat, i arribats al seu torn al referèndum, afloraran les contradiccions entre les formacions del tripartit, ja que no mantindran un posicionament unitari amb la proposta de nou Estatut, quan aquest era l'element clau del programa polític del tripartit.

PSC, l'absentisme incòmode. Els socialistes catalans s'han mantingut molt al marge del procés de negociació estatutari, de manera que han trampejat a força d'absentisme les possibles contradiccions polítiques de governar a Catalunya –i a més a més amb ERC– i no contribuir al desgast polític que el procés de l'Estatut català pugui causar al president del Govern espanyol.

L'èxit de convocatòria de la manifestació, minimitzat pel PSC, en aquest aspecte no modifica el posicionament d'autoexclusió de les negociacions. Sí que els obliga, però, a aflluir les pressions sobre ERC perquè els republicans acceptin els acords estatutaris pactats a Madrid. A més, implica que el PSC comenci a sospesar la hipòtesi –que tot i no haver-la volguda mai no l'havien descartada– d'intentar mantenir els

acords del Tinell i el Govern tripartit, malgrat el vot discrepant dels independentistes. En aquest sentit, fonts de la mateixa direcció dels socialistes catalans mantenen que, tot i la complicació que representa l'oposició d'ERC als acords de l'Estatut, no es plantegen de moment no esgotar la legislatura. Aquest parer coincideix amb el del mateix president de la Generalitat, Pasqual Maragall. Precisament per al president català, la manifestació del passat 18 de febrer a Barcelona s'ha convertit en un element per pressionar el PSOE perquè faciliti la incorporació d'ERC al consens estatutari. De fet, Maragall, davant dels qüestionaments llançats obertament pel PSOE, té paradoxalment en ERC un aliat imprescindible per a la seva pervivència política. És un secret a veus que el president català s'ha convertit en una molèstia per als seus coreligionaris espanyols. Per tant, de moment el PSC difícilment es plantejarà un trencament amb ERC, tret que estigui disposat a afrontar el risc de sacrificar la presidència de la Generalitat.

ERC, un coixí que els obliga. El partit liderat per Josep-Lluís Corod-Rovira és un dels que més s'ha reforçat amb l'èxit de la negociació. Tot i que

no es pot interpretar que la manifestació sigui contra l'acord de l'Estatut, ni a favor d'una opció política concreta, sí que dóna a Esquerra un coixí per recolzar-se políticament. Per tant, l'èxit de la manifestació constata el descontentament d'un sector important de la societat per la manera com van les coses. Per tant, la multitud que va assistir a la protesta ha reforçat la seva posició negociadora a Madrid, en un moment en què Zapatero ha volgut marcar més distància que mai amb els qui fins ara havien estat els seus aliats parlamentaris preferents. Tot i això, les relacions entre les dues formacions continuen distants i enfrontades per l'evolució de la negociació de l'Estatut català.

ERC també ha obtingut amb l'èxit de la manifestació un reforç intern que ha servit per tranquil·litzar els membres de la direcció republicana, especialment provinents dels sectors més institucionals, que temien que una oposició frontal als acords de l'Estatut els podia deixar en una posició d'aïllament polític.

Per contra, aquest reforç també obliga ERC a mantenir el seu posicionament respecte de l'Estatut. De fet, ha estat a partir d'ara que la direcció republicana ha anunciat ja obertament que no votarà a favor d'aquest Estatut, tal com s'està redactant, al Congrés de Diputats i al Senat, i que deixa totes les portes obertes de cara al referèndum. Per tant, ERC té ara menys marge de maniobra per a solucions més pragmàtiques, com s'havia especulat, sobre la possibilitat d'abstenir-se o modificar el seu vot definitiu.

PPC, el fracàs del gir catalanista. La manifestació multitudinària de Barcelona pel dret a l'autodeterminació és una mostra evident del fracàs rotund del suposat gir catalanista que va voler impulsar Josep Piqué en el PP de Catalunya. L'anticatalanisme atiat pel PP a l'estat ha situat els populars fora de qualsevol possible espai de moderació en el mapa polític català. L'exemple d'aquest fracàs ja es va veure abans de la manifestació, amb l'expulsió de dos regidors populars, crítics amb la direcció estatal, especialment amb Acebes i Zaplana. Amb la manifestació, els populars catalans

veuen com ha tornat a créixer el ressentiment contra el PP a Catalunya, que torna a ser cada cop més percebut com un element extern del mapa polític català.

Paral·lelament, a mesura que el discurs moderat dels populars a Catalunya es debilita, pren cada cop més força l'espanyolista. De nou, reapareixen amb força estratègies més pròpies de l'època en la qual els populars catalans eren liderats per Aleix Vidal-Quadras. Val a dir, tanmateix, que va ser precisament durant la seva direcció quan el Partit Popular català va obtenir els millors resultats a Catalunya. Aquesta setmana també s'ha sabut que els populars han explorat vies d'entesa amb una plataforma impulsada per autoanomenats intel·lectuals antinacionalistes, Ciutadans de Catalunya.

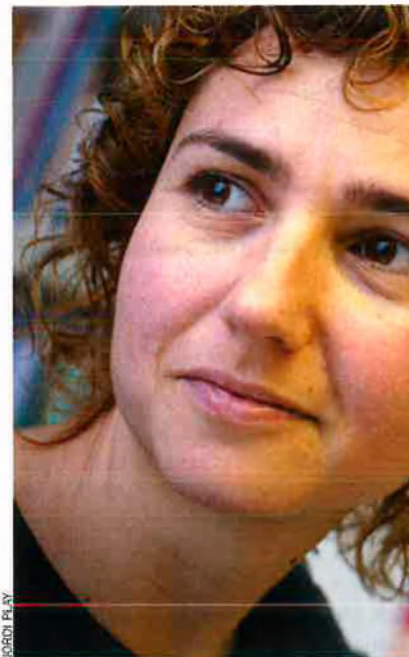
ICV, la necessitat de perfilar-se.

Iniciativa ha basat la seva estratègia a fer el possible per aprovar un nou Estatut. El seu electorat no és dels que més es mobilitza per les reivindicacions marcadament nacionals, tot i que en el seu discurs defensa també el reconeixement del dret a l'autodeterminació. ICV sempre ha volgut agilitar al màxim el procés d'aprovació per poder, des dels seus espais de govern, incidir positivament sobre el seu electorat, reforçar-lo i ampliar-lo.

La manifestació pot plantejar alguns qüestionaments, ja que posa de manifest que un ampli sector de la ciutadania pot estar descontent amb la manera com s'ha dut a terme el procés de negociació de l'Estatut a Madrid. I l'acceptació immediata dels acords entre Mas i Zapatero, per part d'Iniciativa, podria generar la percepció d'un cert seguidisme dels ecosocialistes al PSC i l'aparcament en un segon terme del perfil catalanista d'ICV.

Aquest segon element precisament ha estat potenciat per ICV, especialment en la seva estratègia d'implantació i creixement fora de Barcelona i el cinturó metropolità, l'àrea del Principat on tradicionalment més pes ha tingut la formació liderada per Joan Saura.

Enric Rimbau

ROBERT PELAY

L a manifestació de dissabte va ser un èxit. Què farà ara la Plataforma?

—Hem de recollir la responsabilitat que ens ha donat l'èxit de convocatòria i reafirmar-nos tant en lema com en el manifest. Ara, més que mai, és vigent. Per tant, hem de continuar fent feina de reivindicació nacional i de pedagogia sobre "el dret a decidir", per tant, sobre la lliure determinació dels pobles.

—Quins deures us heu marcat?

—Hi ha dos grans objectius: estebre'ns pels Països Catalans per anar difonent els principis que la Plataforma ha impulsat en aquesta manifestació i continuar influint, sempre tenint en compte que hi ha l'espai dels partits polítics i hi ha el de la ciutadania. Els moviments socials i la ciutadania també som un agent polític que pot dir la seva i que ha de poder influir en la marxa del país.

A més hem demanat entrevistes a les institucions —el president de la Generalitat, el president del Parlament i el Síndic de Greuges— explicar-los el manifest, i demanar també entrevistes amb els que han estat absents en aquesta primera convocatòria: els partits polítics, els grups sindicats i algunes entitats que no han participat. I continuarem fent feina de les adhesions, que no paren de créixer.